

Sygn. akt I CNP 57/12

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski

w sprawie ze skargi M. B. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego
w W. z dnia 1 kwietnia 2010 r., wydanego
w sprawie z powództwa M. B.
przeciwko Z. G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 czerwca 2013 r.,

skargę odrzuca.

Uzasadnienie

Powódka złożyła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, tj. wyroku zaocznego Sądu Rejonowego z dnia 1 kwietnia 2010 r., w zakresie niezasadzenia od pozwanego na rzecz powódki odsetek umownych od należności głównej w miejsce odsetek ustawowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego merytorycznego orzeczenia w zasadzie sądu drugiej instancji i wyjątkowo - w przypadku określonym w art. 424¹ § 2 k.p.c. - sądu pierwszej instancji, kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Skarga jest nie tylko środkiem nowym, ale i wyjątkowym. Zasadą bowiem jest, że prawomocność tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie jest dotknięte. Z tego względu jest środkiem wysoce sformalizowanym i wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle.

Do tej kategorii wymagań należy uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego dotyczy (art. 424¹ § 4). Uwzględnienie bowiem skargi i stwierdzenie, że prawomocne orzeczenie jest niezgodne z prawem, ma charakter prejudykatu, gdyż stwarza możliwość dochodzenia od państwa odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez jego wydanie. Spełnienie tego wymagania polega na wskazaniu rodzaju i rozmiaru szkody. Wywód ten powinien także zawierać informację dotyczącą czasu jej powstania i określać związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Nie jest spełnieniem tego wymagania odwołanie się do szkody niesprecyzowanej, hipotetycznej, czy też mogącej powstać w przyszłości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006 nr 1, poz. 16, z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006,

nr 7-8, poz. 141 i z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05, niepublikowane). W skardze nie spełniono tego wymagania, gdyż odwołano się do ewentualnej szkody przyszłej.

Skoro skargę oparto na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c. to kolejnym elementem konstrukcyjnym, którego skarga nie zawiera jest wykazanie, że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi od wyroku sądu pierwszej instancji np. obiektywna przeszkoda uniemożliwiająca wniesienie apelacji. W tej materii konieczny jest wyczerpujący wywód prawny i należy go oprzeć na przekonywującym uzasadnieniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140). Powódka natomiast odwołała się tylko do innych niezaskarżonych skargą orzeczeń.

Zasygnalizowane wymagania są elementami konstrukcyjnymi skargi i dlatego braki te są nieusuwalne w trybie właściwym dla naprawiania braków formalnych pism procesowych. Nie budzi też wątpliwości w literaturze i judykaturze pogląd, że skarga nie przysługuje od orzeczenia nieistniejącego.

Z tych względów skarga podlegała odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).